

Datum van
inontvangstneming

:

08/12/2015

Zaak C-565/15

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

4 november 2015

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

21 oktober 2015

Verzoekende partij:

Hans-Peter Ofenböck

Verwerende partij:

Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Schending van het Preisauszeichnungsgesetz (Oostenrijkse wet inzake prijsaanduiding)

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

Verenigbaarheid van § 1 van de Verordnung betreffend Standesregeln für Tankstellenbetreiber über den Zeitpunkt der Preisauszeichnung für Treibstoffe bei Tankstellen (Oostenrijkse verordening inzake de beroepsvoorschriften voor pomphouders betreffende het tijdstip van de prijsaanduiding van brandstoffen aan tankstations), BGBl II nr. 190/2009, met richtlijn 2005/29/EG

Prejudiciële vragen

1. Verzet richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van richtlijn 84/450/EEG van de Raad, richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (richtlijn oneerlijke handelspraktijken; hierna: „UGP-RL”), zich tegen de toepassing van een nationale bepaling die de mogelijkheid voor pomphouders om de prijzen van brandstoffen te veranderen *ratione temporis* zo beperkt dat de verkoopprijs slechts één maal per dag mag worden verhoogd?

2. Wanneer vraag 1 niet zonder meer bevestigend kan worden beantwoord, maar het, volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, bij het onderzoek van de geoorloofdheid van een dergelijke beperking uit het oogpunt van de bepalingen van artikel 5 tot en met 9 van de UGP-RL, op de omstandigheden van het individuele geval aankomt:

Met welke gegevens moet rekening worden gehouden bij het, volgens het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak C-540/08, vereiste individuele onderzoek van de geoorloofdheid van een dergelijke beperking uit het oogpunt van de bepalingen van artikel 5 tot en met 9 van de UGP-RL, in het geval van een regeling waarbij de mogelijkheid tot verhoging van de consumentenprijzen wordt beperkt?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 2005/29 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van richtlijn 84/450/EEG van de Raad, richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (richtlijn oneerlijke handelspraktijken), in het bijzonder de artikelen 2, 3, 5 tot en met 9, en bijlage I

Richtlijn 98/6/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 betreffende de bescherming van de consument inzake de prijsaanduiding van aan de consument aangeboden producten, in het bijzonder de artikelen 1 tot en met 4

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Preisauszeichnungsgesetz (Oostenrijkse wet inzake prijsaanduiding), BGBl nr. 146/1992, in de versie van de federale wet BGBl I nr. 6/2006, in het bijzonder §§ 3, 5, 14 en 15

Gewerbeordnung 1994 (Oostenrijks wetboek tot regeling van ambacht, handel en industrie; hierna: „GewO”), BGBl nr. 194/1994, in de versie van BGBl I, nr. 111/2002, in het bijzonder § 69, lid 2

Verordnung des Bundesministers für Wirtschaft, Familie und Jugend betreffend Standesregeln für Tankstellenbetreiber über den Zeitpunkt der Preisauszeichnung für Treibstoffe bei Tankstellen (Oostenrijkse verordening van de federale minister van Economie, Gezinszaken en Jeugd inzake de beroepsvoorschriften voor pomphouders betreffende het tijdstip van de prijsaanduiding van brandstoffen aan tankstations; hierna: „Spritpreisverordnung”), BGBl II, nr. 190/2009, in het bijzonder §§ 1 en 2

Verordnung betreffend Preisauszeichnung für bestimmte Leistungen und für Treibstoffe (Oostenrijkse verordening betreffende de prijsaanduiding voor bepaalde diensten en voor brandstoffen), BGBl nr. 813/1992, in het bijzonder §§ 5 en 6

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Bij strafrechtelijke administratieve beslissing van het Bezirkshauptmannschaft Mödling (districtbestuur Mödling) van 24 maart 2011 werd verzoeker in het hoofdgeding, in zijn hoedanigheid van verantwoordelijk gemachtigde van BP Austria, naamloze vennootschap met zetel te Wiener Neudorf, schuldig bevonden aan het feit dat in oktober 2009 de prijs bij een tankstation van BP Austria AG op één dag meermaals was verhoogd, hoewel de prijs slechts één maal mocht worden verhoogd, bij het begin van de dagelijkse activiteit. Er werd hem een geldboete van 300 EUR opgelegd.
- 2 Bij beslissing van 1 februari 2012 van de Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich (onafhankelijke bestuurlijke kamer van het Land Niederösterreich) werd het bezwaar van verzoeker tegen de vermelde beslissing afgewezen.
- 3 Verzoeker stelde tegen deze beslissing beroep in bij het Verwaltungsgerichtshof (federaal hof voor bestuursgeschillen).

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 4 De Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich is van oordeel dat de Spritpreisverordnung niet in strijd is met het Unierecht en evenmin met de grondwet of de wet, en dat de UGP-RL geen rechtstreekse toepassing vindt.
- 5 Verzoeker voert aan dat de UGP-RL volgens artikel 3 ervan geldt voor oneerlijke handelspraktijken. Handelspraktijken die „alleen” de economische belangen van concurrenten schaden of betrekking hebben op transacties tussen handelaren zijn

van het toepassingsgebied van deze richtlijn uitgesloten (zie arrest van het Hof Mediaprint, C-540/08, punt 21).

- 6 Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie omvat het begrip handelspraktijk in de zin van de UGP-RL „iedere handeling, omissie, gedraging, voorstelling van zaken of commerciële communicatie, met inbegrip van reclame en marketing, van een handelaar, die rechtstreeks verband houdt met de verkoopbevordering, verkoop of levering van een product aan consumenten” (zie arrest van het Hof Mediaprint, C-540/08, punt 17).
- 7 Bij het prijsbeleid van de pomphouder om de brandstofprijzen vaak meermaals per dag te verhogen of te verlagen, gaat het om een dergelijke handelspraktijk aangezien handelaars hierbij een communicatieproces aangaan met klanten en hen door de hoogte van de brandstofprijzen rechtstreeks beïnvloeden bij hun beslissing om al dan niet bij dat specifieke tankstation te tanken (zie overweging 7 van de richtlijn). Daardoor worden producten aan de consument verkocht en de verkoop van verzoeker bevordert.
- 8 De Spritpreisverordnung heeft als doel oneerlijke handelspraktijken te verbieden.
- 9 De regelgevende instantie meent dat het meermaals per dag aanpassen van de consumentenprijs van brandstoffen tot ondoorzichtigheid van de prijsstelling leidt. Afnemers kunnen de prijzen niet vergelijken, en evenmin door marktconform gedrag de mededinging beïnvloeden. Om een einde te maken aan deze laakbare handelwijze, heeft de regelgevende instantie de Spritpreisverordnung vastgesteld.
- 10 Uit de UGP-RL blijkt dat een nationale maatregel, die tot doel heeft om rechtstreeks de economische belangen van de consument te beschermen, in ieder geval onder deze richtlijn valt wat betreft het personele toepassingsgebied. Bovendien wordt niet afgedaan aan de toepasselijkheid van de richtlijn wanneer de nationale maatregel terzelfdertijd ook eerlijke ondernemers beschermt tegen oneerlijke marktdeelnemers.
- 11 Reeds uit de bewoordingen ervan blijkt duidelijk dat het Preisauszeichnungsgesetz, één van de rechtsgrondslagen van de verordening, op consumentenbescherming is gericht. Ook § 69, lid 2, GewO 1994 staat in het teken van de consumentenbescherming, maar bij het uitvaardigen van een verordening op grond van deze bepaling moeten ook de bepalingen van de UGP-RL in acht worden genomen.
- 12 Verzoeker meent dat de litigieuze praktijk geen oneerlijke handelspraktijk is, en dat de UGP-RL wordt geschonden door de Spritpreisverordnung. Bijgevolg kunnen de strafbepalingen van het Preisauszeichnungsgesetz in samenhang met § 1 van de Spritpreisverordnung geen toepassing vinden.
- 13 Wat de inhoud betreft, heeft de voor onderhavige rechtszaak bevoegde Bundesminister für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft (federale minister

van Wetenschap, Onderzoek en Economie) erop gewezen dat de toegepaste verordeningsbepaling voor een deel op het Preisauszeichnungsgesetz is gebaseerd. Het Preisauszeichnungsgesetz heeft richtlijn 98/6/EG betreffende de bescherming van de consument inzake de prijsaanduiding van aan de consument aangeboden producten, omgezet.

- 14 Wegens de talrijke prijsverhogingen en -verlagingen bij verschillende tankstations tot juni 2009, werden er specifieke eisen gesteld aan de prijsaanduiding. De Spritpreisverordnung strekte ertoe de doelen van richtlijn 98/6/EG te verwezenlijken, meer bepaald het verzekeren van een doorzichtige marktwerking en van correcte informatie, en het verstrekken van precieze, doorzichtige en ondubbelzinnige informatie over de prijs van de aangeboden brandstoffen. Van essentieel belang is de collisieregel van artikel 3, lid 4, van de UGP-RL. In geval van strijdigheid tussen de bepalingen van de UGP-RL „en andere communautaire voorschriften betreffende specifieke aspecten van oneerlijke handelspraktijken”, gaan volgens deze regel de laatstgenoemde voorschriften voor, en zijn zij van toepassing op deze specifieke aspecten.
- 15 Oneerlijke handelspraktijken zijn volgens artikel 2, onder d), van de UGP-RL die welke rechtstreeks verband houden met de verkoopbevordering, verkoop of levering van producten aan consumenten. Een herhaalde verhoging van brandstofprijzen op één dag zou „waarschijnlijk niet tot doel hebben de verkoop te bevorderen”.
- 16 § 1, lid 2 van de Spritpreisverordnung valt niet onder het toepassingsgebied van de UGP-RL, zoals ook het Verfassungsgerichtshof (Oostenrijks grondwettelijk hof) heeft bevestigd. De Spritpreisverordnung regelt dus geen handelspraktijk in de zin van artikel 2, onder d), van de UGP-RL.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 17 De UGP-RL bevat voorschriften betreffende oneerlijke handelspraktijken. Enerzijds verklaart zij bepaalde praktijken onder alle omstandigheden oneerlijk (bijlage I bij de richtlijn), en anderzijds bevat zij in de artikelen 5 tot en met 9 criteria, aan de hand waarvan kan worden nagegaan of sprake is van een oneerlijke handelspraktijk.
- 18 Volgens rechtsleer en rechtspraak heeft de UGP-RL een volledige harmonisatie doorgevoerd (arrest van het Hof van 10 juli 2014, C-421/12, punt 55).
- 19 Tegelijkertijd wordt de consumentenbescherming beschouwd als een horizontale materie nu niet is voorzien in een algemene Uniebevoegdheid voor consumentenbescherming.
- 20 Aangezien de richtlijn volgens de rechtspraak van het Hof (minstens verticaal) rechtstreeks toepasselijk is, en tot gevolg heeft dat tegenstrijdige nationale

wettelijke bepalingen buiten toepassing worden gelaten (zie arrest van het Hof van 17 januari 2013, C-206/11, ECLI:EU:C:2013:14, punt 50), moeten de door de administratieve instantie toegepaste bepalingen bij de beslissing over de klacht (de Spritpreisverordnung en de strafbepaling van het Preisauszeichnungsgesetz) buiten toepassing worden gelaten wanneer de door verzoeker aangevoerde argumenten moeten worden aanvaard.

- 21 De beslissing in het bij het Verwaltungsgerichtshof aanhangige hoofdgeding is dus afhankelijk van de beantwoording van de opgeworpen unierechtelijke uitleggingsvragen.
- 22 In het hoofdgeding rijst de vraag voor welk gebied de door de UGP-RL doorgevoerde (volledige) harmonisering geldt (welke blokkerende werking de UGP-RL heeft en welke bepalingen van de lidstaten zij dus uitsluit), en meer bepaald of daadwerkelijk (zoals uit een deel van de rechtspraak van het Hof zou kunnen worden afgeleid), iedere nationale bepaling van consumentenbescherming naast de UGP-RL is uitgesloten.
- 23 Tegen de achtergrond van de bevoegdheidsgrondslag waarop de richtlijn is gebaseerd (artikel 95 EG, thans artikel 114 VWEU), rijst er twijfel over een verregaande uitsluitende werking van de UGP-RL. In voorkomend geval zijn overwegingen betreffende deze vraag overbodig, wanneer het Hof van Justitie van oordeel zou zijn dat de geoorloofdheid van de in de prejudiciële vraag geschetste nationale wetgeving reeds volgt uit de inhoud van de richtlijn zelf, volgens welke bepaalde andere unierechtelijke voorschriften op het gebied van de richtlijn voorrang krijgen, in samenhang met de mogelijkheid dat de hier aan de orde zijnde prijsregeling inzake olie ingedeeld kan worden onder één van de door deze voorschriften geregelde toepassingsgebieden.
- 24 De mening van verzoeker dat de toegepaste bepaling van de verordening in strijd is met het Unierecht omdat zij niet in overeenstemming is met de UGP-RL, is gebaseerd op de veronderstelling dat de UGP-RL in zoverre een volledige harmonisering bewerkstelligt dat bepalingen die betrekking hebben op praktijken die niet als oneerlijke handelspraktijken in de zin van de richtlijn te beschouwen zijn, algemeen ongeoorloofd zijn.
- 25 De hieronder uitgebreider geciteerde rechtspraak van het Hof lijkt deze bedenkingen bij de geoorloofdheid van een algemeen verbod op de hier aan de orde zijnde praktijk te ondersteunen.
- 26 Daarom staat het voor de verwijzende rechter niet vast of de huidige rechtspraak van het Hof daadwerkelijk aldus dient te worden begrepen dat handelsactiviteiten (ongeacht of zij vanuit het oogpunt van het recht inzake eerlijke handelspraktijken moeten worden aangemerkt als eerlijk of oneerlijk), aan geen verdere bestuursrechtelijke bepalingen meer mogen worden onderworpen.

- 27 In het hoofdeding rijst met andere woorden de vraag hoever de blokkerende werking van de UGP-RL reikt, meer in het bijzonder of een op artikel 95 EG (huidig artikel 114 VWEU) gebaseerde regeling ook een uitsluitende werking kan hebben voor bepalingen die niet ertoe dienen bedreigingen van het handelsverkeer tussen de lidstaten te vermijden, en in zoverre ook niet op basis van artikel 114 VWEU zouden kunnen worden vastgesteld.
- 28 Uit de huidige rechtspraak van het Hof betreffende de UGP-RL lijkt te zijn af te leiden dat praktijken die niet kunnen worden aangemerkt als oneerlijk, meestal aan geen beperking kunnen worden onderworpen door de lidstaten, voor zover die regeling niet valt onder een door bijzondere Unierechtelijke bepalingen geregeld gebied (artikel 3, lid 4, van de UGP-RL), of onder uitdrukkelijke uitzonderingen overeenkomstig de UGP-RL (zoals het gebied van de financiële diensten in artikel 3, lid 9, van de UGP-RL).
- 29 Waar de Bundesminister für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft in samenhang hiermee erop wijst dat de regeling van de Spritpreisverordnung de omzetting van richtlijn 98/6/EG dient, en in zoverre voorrang heeft op de UGP-RL, kan daartegen worden opgeworpen dat de verplichting om prijzen niet meermaals per dag te veranderen, verder gaat dan een bepaling inzake prijsaanduiding. Voorts heeft het Hof in het arrest van 10 juli 2014 Commissie/Koninkrijk België, C-421/12, geoordeeld dat regelingen die de aankondiging van prijsvermindering betreffen, onder het toepassingsgebied van de UGP-RL vielen (punt 54 van het geciteerde arrest). Zoals het Hof in punt 56 van dat arrest verder vaststelt, kunnen alleen de (31) in bijlage I bij de richtlijn genoemde handelspraktijken oneerlijk worden geacht zonder een individuele toetsing aan het bepaalde in de artikelen 5 tot en met 9 van de UGP-RL. Het Hof heeft het beroep door het Koninkrijk België op de in artikel 10 van richtlijn 98/6/EG neergelegde clause voor minimale harmonisatie aangaande de geoorloofdheid van de aldaar te beoordelen regeling, verworpen (punten 57 tot 60 van het aangehaalde arrest). Richtlijn 98/6/EG dient uitsluitend tot bescherming van de consument bij de prijsaanduiding van goederen, rekening houdend met verschillende meeteenheden.
- 30 Volgens het Verwaltungsgerichtshof lijkt het beroep op richtlijn 98/6/EG niet verenigbaar met de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- 31 De eerste vraag zou echter ontkennend moeten worden beantwoord wanneer de door het Verwaltungsgerichtshof toe te passen bepaling niet binnen het toepassingsgebied van de UGP-RL valt, omdat zij bijvoorbeeld volgens artikel 3, lid 8, van de UGP-RL moet worden opgevat als een bepaling van een „deontologische gedragscode” of een „ander specifiek voorschrift voor gereguleerde beroepen” (zie richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de erkenning van beroepskwalificaties) (de in het hoofdeding toegepaste regeling is onder meer gebaseerd op § 69, lid 2, van

de Oostenrijkse Gewerbeordnung, die de vaststelling van „beroepsvoorschriften” mogelijk maakt).

- 32 Wat artikel 3, lid 8, van de UGP-RL betreft, rijst om te beginnen de vraag of beide aldaar genoemde begrippen betrekking hebben op „gereguleerde beroepen” dan wel of de eerstgenoemde „deontologische gedragscodes” algemeen op iedere beroepsuitoefening betrekking hebben. Zelfs wanneer dit laatste het geval zou zijn, is de regeling in de onderhavige context alleen daarom al niet toepasselijk omdat de richtlijn zelf in artikel 2, onder f), het begrip gedragscode aldus omschrijft dat het een overeenkomst of een aantal regels betreft die niet door nationale voorschriften zijn geregeld en waarin wordt vastgesteld hoe handelaren zich moeten gedragen. Een regeling in een verordening van een lidstaat valt dus reeds per definitie niet onder het begrip „deontologische gedragscode”. Aangezien de exploitatie van tankstations ook geen gereguleerd beroep is, komt de toepassing van genoemde regeling niet in aanmerking.
- 33 De regeling valt – zoals reeds hierboven uiteengezet – ook niet onder het toepassingsgebied van richtlijn 98/6/EG (zie dienaangaande het arrest van het Hof van 10 juli 2014 Commissie/Koninkrijk België, C-421/12, ECLI:EU:C:2014:2064, punten 57 en volgende).
- 34 De situatie die valt onder een bepaling, zoals de in de eerste prejudiciële vraag omschreven bepaling, kan evenwel ook voldoen aan de in artikel 2, onder d), van de UGP-RL opgenomen definitie van „handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten”. De wijziging van verkoopprijzen kan in ieder geval beschouwd worden als een „handeling” of een „gedraging” „die rechtstreeks verband houdt met de verkoopbevordering, verkoop of levering van een product aan consumenten”. Daaraan wordt niet afgedaan door de opmerking in het advies van de Bundesminister für Wissenschaft, Forschung und Verkehr (Oostenrijkse federale minister van Wetenschap, Onderzoek en Verkeer), dat de opeenvolgende verhogingen van prijzen „waarschijnlijk niet tot doel hebben de verkoop te bevorderen”. Deze opmerking staat in contrast met het beoogde doel van de litigieuze verordening, namelijk prijstransparantie invoeren (het daardoor verhinderde gebrek aan transparantie kan leiden tot stijging van de verkoop bij de ondernemingen die de laakbare praktijk toepassen), en zou uiteindelijk ook de voor de bepaling aangevoerde rechtvaardiging op losse schroeven zetten. Overigens lijkt het bij artikel 2, onder d), van de UGP-RL geen rol te spelen of een maatregel objectief succesvol is. Aangezien de litigieuze praktijk in ieder geval onder de bewoordingen van de richtlijn valt, kan niet worden aangenomen dat de richtlijn zich niet tot een dergelijke maatregel uitstrekt, zonder voorafgaande prejudiciële uitspraak van het Hof. Het is juist dat het Verfassungsgerichtshof op 11 maart 2010 heeft vastgesteld dat de ook hier in het geding zijnde litigieuze bepaling van de Spritpreisverordnung niet binnen het toepassingsgebied van de UGP-RL valt. Het Verfassungsgerichtshof werd in desbetreffende zaak echter enkel met het argument geconfronteerd dat de handelwijze geoorloofd was omdat zij geen oneerlijke handelspraktijk was in de

zin van de UGP-RL. De bedenkingen van het Verwaltungsgerichtshof houden echter daarmee verband dat in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie uit het Unierecht verder zou kunnen volgen dat juist omdat een praktijk geen oneerlijke handelspraktijk is in de zin van de UGP-RL, zij door de nationale wetgever niet mag worden verboden.

- 35 Zo heeft het Hof volgens vaste rechtspraak geoordeeld dat richtlijn 2005/29 op het niveau van de Unie een volledige harmonisatie van de regels inzake oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten tot stand heeft gebracht (zie arrest van het Hof van 10 juli 2014 Commissie/Koninkrijk België, C-421/12, ECLI:EU:C:2014:2064, punt 55; zie ook arrest van het Hof van 17 januari 2013, C-206/11, ECLI:EU:C:2013:14). Zoals artikel 4 van de richtlijn uitdrukkelijk bepaalt, kunnen de lidstaten geen strengere maatregelen vaststellen dan die welke in de richtlijn zijn neergelegd, ook niet om een hoger niveau van consumentenbescherming tot stand te brengen (arrest van het Hof van 10 juli 2014 Commissie/Koninkrijk België, C-421/12, ECLI:EU:C:2014:2064, punt 55, met verwijzing naar de arresten Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, EU:C:2010:12, punt 41, en Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, EU:C:2010:660, punt 37).
- 36 Ook in het arrest van 9 november 2010, C-540/08 (in het bijzonder punt 37) heeft het Hof uitdrukkelijk gesteld dat een nationale regeling „die voorziet in strengere maatregelen dan de richtlijn, inhoudelijk in strijd is met artikel 4 van deze richtlijn”, „zelfs wanneer deze een hoger niveau van consumentenbescherming beogen tot stand te brengen”.
- 37 Het totaalverbod om verkoopprijzen meermaals per dag te veranderen, zou echter als een dergelijke strengere regeling kunnen worden opgevat.
- 38 Het Hof van Justitie heeft bovendien in het genoemde oordeel van 17 januari 2013 nog geoordeeld dat (punt 35) „enkel de in bijlage I bij de richtlijn opgenomen handelspraktijken krachtens de nationale wettelijke regeling als oneerlijk kunnen worden beschouwd zonder dat zij individueel aan de artikelen 5 tot en met 9 van de richtlijn hoeven te worden getoetst. Bijgevolg kan een praktijk die niet onder deze bijlage valt slechts oneerlijk worden verklaard nadat aan de hand van de in de voornoemde artikelen 5 tot en met 9 vastgestelde criteria is onderzocht of zij oneerlijk is (zie in die zin arrest van 14 januari 2010 Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, Jurispr. blz. I-217, punten 41-45, en arrest Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, reeds aangehaald, punten 30-34)”.
- 39 Aangezien de praktijk om in een relatief korte tijdsspanne de verkoopprijzen aan te passen, niet onder één van de in bijlage I van de UGP-RL opgesomde situaties kan worden ingedeeld, lijkt een daarop betrekking hebbende wettelijke regeling van een lidstaat, die deze praktijk zonder dergelijk onderzoek regelt, in beginsel in strijd met de UGP-RL.

- 40 Op basis van de bovenstaande overwegingen, zou het algemene verbod om prijzen voor brandstoffen meermaals per dag te veranderen bijgevolg kennelijk onverenigbaar zijn met het Unierecht, meer bepaald met de UGP-RL.
- 41 Naargelang de beantwoording van de eerste vraag, kan bij de beslissing in het onderhavige geval de vraag rijzen, welke gegevens moeten worden onderzocht vóór de vaststelling van een bepaling als de in het hoofdgeding toe te passen bepaling. Daarom werd de tweede prejudiciële vraag gesteld, voor het geval dat een beperking, zoals in de eerste prejudiciële vraag geformuleerd, niet zonder meer ongeoorloofd is. In deze context is het bijzonder van belang, of en in hoeverre de empirische vaststelling van frequente prijsverhogingen en -verlagingen en de met deskundigenverslagen bewezen beperking van de mogelijkheid van de consument om de prijzen te vergelijken en door een marktconforme handelwijze de concurrentie te beïnvloeden, relevant zijn.